

 velas

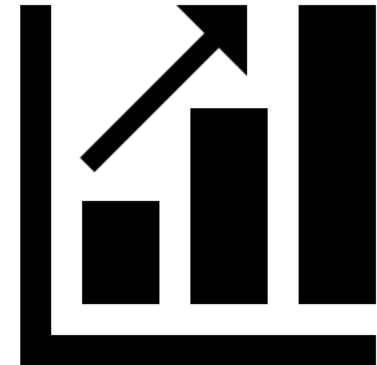

 velas

**Optimer din pensionsopsparring
v. Klaus Kildahl
Økonomikonsulent**

Indhold

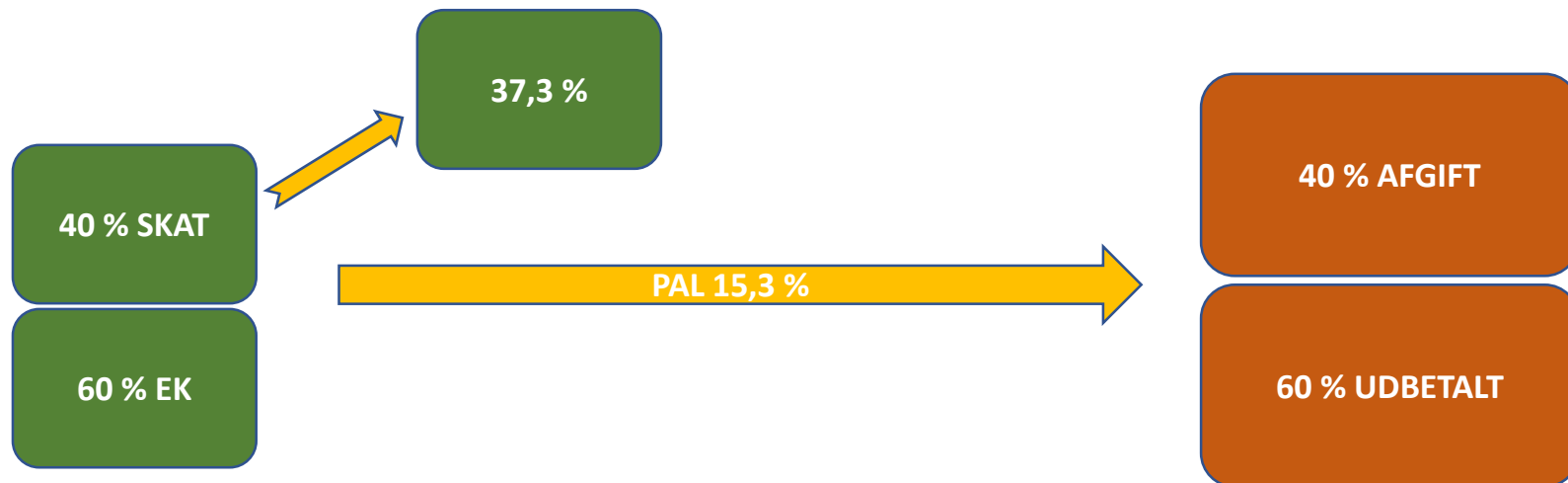
- Jeg kommer ikke ind på:
  - Risikoprofil af opsparing
  - Hvilke pensionselskaber der gør det bedst
  - Grafer og kurver, med afkast af pensionsopsparing

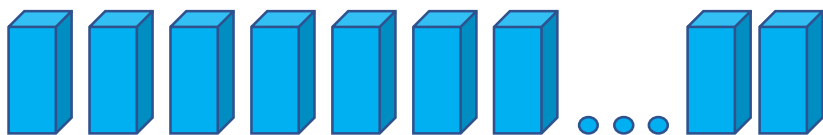
Indhold

- Det her kommer jeg omkring
  - Bud på, hvor meget I skal spare op
  - Fordele ved pensionsopsparing
  - Økonomien på den anden side af fuldtidslandbruget
  - Samspil, skat og offentlige pensioner
  - Fradragsværdi ved opsparing
  - Straf ved udbetaling
  - Eksempler på pensionstjek med stor værdi

Kapitalpension/Aldersopsparing

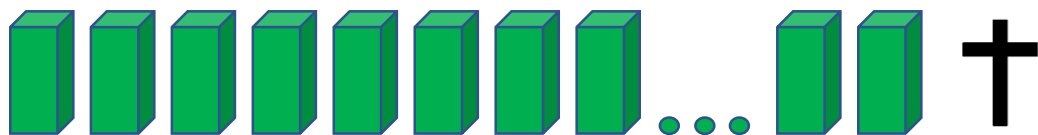

Rate pension

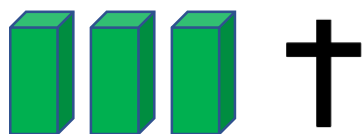

Op til 30 år

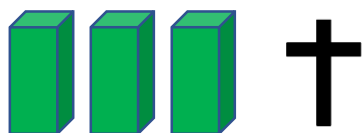
Livrente

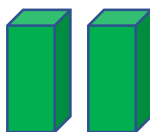
Med garanti

Ægtefælle

Børn

Hvor meget skal I spare op?

- Hvornår er nok, nok?
  - Bud 10.000.000 kr./pr. person?
  - Sektorbestyrelsen for økonomi og virksomhedsledelse anbefaler:
    - Enlige 3.000.000 kr.
    - Par 5.000.000 kr.
  - Svaret er:
    - Individuelt ud fra netop jeres forudsætninger

Hvor meget skal I spare op?

- **Jeres forudsætninger**
  - **Forbrug i dag**
  - **Alder**
  - **Efterløn/ikke efterløn**
  - **Tidspunkt for pensionering**
  - **Aktiv pensionstilværelse?**
  - **Øvrig formue**
  - **Virksomhed**
  - **Rådighedsbeløb i pensionsalder**

Eksempel 1: 3.000.000 i samlet opsparing

	Landmand 58 år	Ægtefælle 58
Efterlønsordning	Tilmeldt	Tilmeldt
ATP årlig udbetaling	20.000	15.000
Ratepension sum	1.000.000	1.000.000
Aldersopsparing	500.000	500.000

- Resultat: Årligt rådighedsbeløb i 20 år: 356.000 kr.
- Efter optimering af pensionsordninger: 374.000 kr.

Eksempel 1: 5.000.000 i samlet opsparing

	Landmand 58 år	Ægtefælle 58
Efterlønsordning	Tilmeldt	Tilmeldt
ATP årlig udbetaling	20.000	15.000
Ratepension sum	1.000.000	1.000.000
Aldersopsparing sum	500.000	500.000
Livrente sum	1.000.000	1.000.000

- **Resultat: Årligt rådighedsbeløb i 20 år: 425.000 kr.**
- **Efter optimering af pensionsordninger: 430.000 kr.**

Min prioritering pensionsindskud

1. Alderspension

1. 5.300 kr./år, mere end 5 år til folkepension

2. 50.200 kr./år, når der er mindre end 5 år til folkepension

3. Stort indskud kræver, at der ikke er påbegyndt udbetaling fra pensioner

2. Ratepension max. 57.200 kr./år

3. Livrente

1. 30 % ordning for selvstændige, 30 % af resultat før renter

Fordele ved at spare op til pension

- Billigere løbende beskatning
- Fordeling af opsparing
  - Virksomhedsordning
  - Frie midler (obs. negative renter)
  - Friværddi
  - Pension
- Omvendt luksusfælde
- Kreditorbeskyttelse
- Tilgængelighed

Hvordan undgår man modregning i folkepensionen?

- Motiv: Undgå straf på 57 % af udbetalingerne fra din egen opsparing
- Strategi
  - **Forberedelse inden folkepension**
    - Hæve pensionen tidligt
    - Spar op på alderspension
    - Ryd op i din konto for opsparet overskud
    - Få brugt eventuelt fremført underskud
  - Udsæt folkepensionen
  - Efter folkepensionsalder
    - Lav en optimeret handlingsplan for udbetalingerne

Få overblikket

- Pensionstjek
  - Hvor stort er rådighedsbeløb efter skat?
    - Er der nok?
    - Nej: Hvad skal der gøres fra nu, for at der bliver nok?
  - Samlet formue, likvid formue, pension, friværdis mv.
- Handlingsplan
- 20 års budget der viser
  - Hvor kommer indkomsten fra
  - Skat
  - Ydelser på lån
  - Kassebeholdningen
- Rådgivningsmøde

Samspelet opsparing pension og efterløn

- Født senest 31/12 1955
  - **Lempeligere modregning for pension**
    - **3 % af depotværdi**
    - **48 % af løbende udbetalinger**
    - **Bundfradrag 16.300 kr.**
    - **Kan ved udskydelse, undgå modregning**

Samspillet opsparing pension og efterløn

- Født efter 1/1 1956
  - Fuld modregning for alle pensionsordninger
  - 4 % af depotværdier (ratepension, kapitalpension og aldersopsparing)
  - 64 % af årlige udbetaling fra livrenter
  - En ophørspension, der tegnes lige før man går på efterløn, på 2.866.000, medfører en halvering af efterlønnen

Samspelet opsparing pension og folkepension

- Folkepensionens grundbeløb 77.000 kr.
  - **Max. arbejdsindkomst 336.000 kr.**
    - Måske er pensionstillæg væk i forvejen
    - Er der opsparat overskud, vi kan få efterbeskattet, ryddet op i og pensioner, der skal igangsættes?
    - Indkomst til topskattegrænsen i kombination med max arbejdsindkomst
      - Arbejdsindkomst **337**
      - Folkepension **77**
      - Pensioner tilpasset **117 531**

Samspillet opsparring pension og folkepension

Folkepensionens pensionstillæg (enlige 85.000 kr./gifte 43.000 kr.)

- Max. indkomst enlige 89.000 kr., gifte 178.000 kr.
  - **Straf, når vi overskrider bundgrænsen/træder ind på slisken**
    - **Samlet straf er 57 %**
  - **Indkomstdisponering for at slippe for straf**
    - **+ 30.000 kr. i bundgrænse**
    - **Øget mulighed for aktiv arbejdsindkomst øget fra oprindeligt 60.000 kr. til 122.000 kr.**
    - **Bedre vilkår for opsat pension**

Budget for aktive pensionister

Kan det betale sig at arbejde, efter man er blevet pensionist?

Husstandens indkomst	2019	2020
Aktiv arbejdsindkomst Erik	122.004	122.004
Aktiv arbejdsindkomst Ulla	122.004	122.004
Max. indtjening samlet	175.900	177.700
Folkepension Erik	117.360	119.940
Folkepension Ulla	117.360	119.940
Samlet indkomst	654.628	661.588

Hertil kommer mulighed for at optjene skattefri seniorpræmie nr. 1 og nr. 2

Fradragsværdi kontra straf ved udbetaling

- Bedst mulige fradragsværdi 51,5 % (topskat)
- Mange indbetaler med kun 38 % i fradragsværdi
- Argumenter for opsparing uden topskattefradrag
  - Plan for udbetaling uden modregning pension
  - Opsparing nu, så der bliver nok
  - Krav til rådighedsbeløb kan kræve øget opsparing

Eksempler pensionstjek

Ægtepar i 40 års alderen

"Der er ikke nok"

Ægtepar 59 år, med i efterlønsordningen

"Hvornår kan jeg stoppe med at arbejde?"

Ægtepar 60 år sælger ejendommen med ejendomsavancebeskatning

"Ophørspension eller ej"

Generationsskifte

"Provenu til mor og far"

Eksempel 1: "Der er ikke nok"

	Landmand 48 år	Ægtefælle 48
Efterlønsordning	Nej	Nej
ATP årlig udbetaling	20.000	10.000
Ratepension sum	500.000	500.000
Kapitalpension	100.000	0
Aldersopsparing	0	28.000
Livrente årlig udbetaling		34.000

- Resultat: Årligt rådighedsbeløb i 20 år: 291.000 kr.
- Ønske/krav rådighedsbeløb: 350.000 kr.

"Der er ikke nok"

- Udækket behov i 20 års perioden
  - **1.240.000 kr.**
- Forslag til øget opsparing
  - **Årlig indbetaling brutto 74.600 kr.**
    - **5.300 kr. til hver på aldersopsparing/år**
    - **32.000 kr. til hver på ratepension/år**
    - **Nettoopsparing efter skat 49.000 kr./år eller 4.100 kr./måned**

”Hvornår kan jeg stoppe med at arbejde?”

- Udkast
  - Begge ægtefæller arbejder indtil folkepensionsalder
- Rådgivningsmøde
  - Mødt flere især ægtefæller - ”Det kan du godt glemme ALT om”
  - Ny forudsætning: Pensionering ved efterlønsalder
    - Hvad var rådighedsbeløbet i udkast?
    - Hvor meget skal vi undvære?
    - Optimering i forhold til nyt udgangspunkt

”Hvornår kan jeg stoppe med at arbejde?”

- **Resultat**
  - **Prisen for tidligere pensionering er ofte mindre end forventet**
  - **Tryghed for at der er penge nok**
  - **Optimeringsgevinster**
  - **Beslutningsgrundlag for, hvornår man skal stoppe på arbejdsmarkedet**
    - **Opsigelse når efterlønsalderen kommer**
    - **Eller arbejder videre, men nu er det ikke økonomien der bestemmer**

Ophørspension eller ej

- Valgmuligheder ved salg af ejendom
  - Beskatning nu
  - Opsparing i virksomhedsskatteordningen 22 % aconto
  - (Genplacering)
  - Succession
  - Ny sælgerpantebrevsmodel
  - Ophørspension 2.866.600 kr.
- Hvad bliver straffen ved udbetaling i levende live?
  - Efterløn
  - Folkepension
- Kan udskydes, så man med sikkerhed ikke selv får den udbetalt

Generationskifte

- Ejendomshandel Preben 78 og Lise 77 sælger til børn
- Billigst muligt handel af gældfri ejendom
- Rådighedsbeløb krav 286.000 kr.
  - Beregnet ud fra nuværende forbrug
  - Tillagt leje af bolig
  - Ny bil 250.000 kr.
- Likvid formue 400.000 kr.
- Minimumskrav til provenu 1.000.000 kr.

A red speech bubble with a white outline, containing text about the required liquidity.

Rådighedsbeløb
299.000 kr./år i 10 år

Hvornår er det aktuelt med tjek af pensionen?

- 30 år
  - Tilvænning opsparing
  - Personlige forsikringer (liv/tabt arbejdsevne/kritisk sygdom)
- 40 – 50 år
  - Skal vi spare mere op?
  - Hvordan skal opsparingen sammensættes?
- 50-55 års alder og senere
  - Tryghed for, om der er penge nok
  - Ophør hvornår?
  - Handlingsplan pensionsordninger
  - Opdatering handlingsplan umiddelbart før pensionering

Hvornår er det aktuelt med tjek af pensionen?

- Salg af ejendom
  - Ophørspension eller ej
  - Generationsskifte, krav til provenu
  - Hvor meget kan vi købe ny bolig for?
  - Budget der viser, at der både er til ydelser på lån, husleje og rådighedsbeløb

Afrunding

Mine anbefalinger

- Få overblikket over jeres pensionsøkonomi
- Hvis rådighedsbeløbet er for lille, så er det nemmere at rette op på tidligt
- Det giver tryghed at vide, at der er penge nok
- Er der i dag potentiale til merindtjening?

Tak fordi I lyttede

velas